

بسم الله الرحمن الرحيم

اسلام و چالش‌های دوره‌ی مدرن

آیا اسلام به اصلاحات نیاز دارد؟

نوشته:

مارکوس فیدلر

به کوشش:

محمد مهدی ایمانی‌پور

مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی

۱۴۰۰

سرشناسه	Fiedler, Markus	فیدلر، مارکوس
عنوان و نام پدیدآور	اسلام و چالش‌های دوره‌ی مدرن: آیا اسلام به اصلاحات نیاز دارد؟/نوشته مارکوس فیدلر؛ به کوشش [و مترجم] محمدمهدی ایمانی‌پور.	
مشخصات نشر	تهران: موسسه فرهنگی هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی، ۱۴۰۰.	
مشخصات ظاهری	۲۲۶ص.	
شابک	978-964-439-821-6	
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا	
یادداشت	عنوان اصلی: Der Islam und die Herausforderungen der Moderne, 2020.	
یادداشت	کتابنامه.	
عنوان دیگر	آیا اسلام به اصلاحات نیاز دارد؟	
موضوع	اسلام	
موضوع	Islam	
موضوع	اسلام — تاریخ	
موضوع	Islam -- History	
شناسه افزوده	ایمانی‌پور، محمدمهدی، ۱۳۴۳- مترجم، گردآورنده	
شناسه افزوده	Imanipour, Mohamad Mahdi	
شناسه افزوده	موسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی	
رده بندی کنگره	BP۱۱	
رده بندی دیویی	۲۹۷	
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۲۲۹۲۹	

www.ketab.ir

مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی

تهران - کدپستی: ۹۳۹۱۷ - ۱۴۱۵۵

تلفن: ۸۸۸۹۵۰۰۳ - ۸۸۹۳۴۳۰۳ - ۸۸۹۰۲۷۲۵

عنوان کتاب: اسلام و چالش‌های دوره‌ی مدرن

نوشته: مارکوس فیدلر

به کوشش: محمدمهدی ایمانی‌پور

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰ ه.ش.

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۸۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۶ - ۸۲۱ - ۳۳۹ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ناشر: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی

نشانی: خیابان ولیعصر (عج)، نبش خیابان فاطمی، شماره ۱۳۹۸، ساختمان معاونت امور بین‌الملل

طبقه دوم

کلیه حقوق برای «ناشر» محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه: اصلاحات دینی در مسیحیت و اسلام.....	۱۳
۱. «مدرنیته‌ی فرهنگی» و دعوی جهانی آن.....	۱۳
۲. مسائل «مدرنیته‌ی فرهنگی».....	۱۵
۳. روش بحث در فصل‌های کتاب.....	۲۰
فصل اول: در جستجوی اسلام حقیقی.....	۲۵
آیا اسلام یک کلیت یکپارچه است؟.....	۲۵
۱. پیدایش اسلام.....	۲۸
۱-۱. مناسبات اجتماعی مکه در زمان ظهور پیامبر اسلام چگونه بوده است؟.....	۲۸
۱-۲. محمد (ص) چگونه مبعوث شد؟.....	۳۱
۱-۳. درباره‌ی نزول وحی چه نظری باید داشت؟.....	۳۶
۱-۴. آیا محمد (ص) چیز جدیدی آورده است؟.....	۴۱
۱-۵. ارکان اسلام چه چیزهایی هستند؟.....	۴۷
۲. جانشینی پیامبر و عقل‌گرایی در تاریخ اسلام.....	۵۴
۲-۱. آیا محمد (ص) برای خود جانشینی تعیین کرده است؟.....	۵۴
۲-۲. خلافت ابوبکر و گزینه‌های پیش روی علی بن ابی‌طالب (ع).....	۵۶
۲-۳. نخستین حکومت چگونه به وجود آمد؟.....	۵۸
۲-۴. سیر تحولات فکری در میان اهل سنت.....	۶۰
۲-۴-۱. معتزله چه کسانی هستند؟.....	۶۰
۲-۴-۲. دوره‌ی شکوفایی فلسفه‌ی اسلامی چه زمانی بوده است؟.....	۶۰

- ۲-۴-۳. چه مکاتب فقهی در اسلام وجود دارد؟ ۶۱
- ۲-۴-۴. «اجتهاد» به چه معنی است؟ ۶۳
- ۲-۴-۵. کدام متفکران مسلمان در قرن نوزدهم خواستار مدرن‌سازی اسلام بودند؟ ۶۶
- ۲-۴-۶. نتیجه‌ی جنبش «نهضه» چه بوده است؟ ۷۰
- ۲-۵-۵. سیر تحول در میان شیعیان ۷۱
- ۲-۵-۱. آیا در بین شیعیان هم جریان‌های مختلفی وجود دارد؟ ۷۱
- ۲-۵-۲. «امامت» چیست؟ ۷۲
- ۲-۵-۳. در کربلا چه اتفاقی روی داد؟ ۷۵
- ۲-۵-۴. امام دوازدهم در چه وضعیتی قرار دارد؟ ۷۶
۳. نقد اسلام و اسلام اصیل ۷۶
- ۳-۱. آیا محمد (ص) دانش خویش را از مسیحیت به دست آورده است؟ ۷۶
- ۳-۲. کلمه‌ی «الله» از کجا آمده است؟ ۷۸
- ۳-۳. آیا الله خدایی غیر خدای مسیحیان است؟ ۷۹
- ۳-۴. آیا الله، خدایی بی‌رحم است؟ ۸۳
- ۳-۵. چرا یک انسان مجاز است که قدرت خدا را بر دیگران اعمال کند؟ ۸۵
- ۳-۶. آیا محمد (ص) اسلام را فقط با شمشیر گسترش داده است؟ ۹۲
- ۳-۷. جنگ‌های محمد (ص) چقدر خونین بوده است؟ ۹۳
- ۳-۸. آیا غیر مسلمانان در دوران حکومت پیامبر (ص) به وسیله‌ی پرداخت جزیه به پذیرش اسلام مجبور شدند؟ ۹۶
- ۳-۹. آیا پیامبر اهل مدارا نبوده است؟ ۹۷
- ۳-۱۰. آیا اسلام، دینی تعصب‌آمیز و افراط‌گراست؟ ۹۸
- ۳-۱۱. آیا اسلام به واسطه‌ی موضع خود در قبال آگاهی و علم مسئول عقب‌ماندگی در جهان اسلام است؟ ۱۰۱
- فصل دوم: درباره‌ی کاربرد روش تاریخی - انتقادی در رابطه با قرآن و سنت ... ۱۰۷
۱. منظور از روش تاریخی - انتقادی چیست؟ ۱۰۷

پیشگفتار

به عنوان یک فعال فرهنگی در حوزه بین الملل، سال‌هاست که نسبت به معرفی شایسته اسلام و آموزه‌های مکتب اهل بیت^(ع) به مخاطبان مسلمان و غیرمسلمان احساس مسئولیت می‌کنم و در طول این سال‌ها تلاش داشته‌ام که متون مناسبی که در این زمینه نگاشته شده را احصا و به دست ترجمه بسپارم. این احساس نیاز پس از دلمه مقام معظم رهبری^(دام عزه) به جوانان اروپا مبنی بر آشنایی بی‌واسطه با اسلام، تشدید شد.

در جستجویی که داشتم به این باور رسیدم که کتاب‌های موجود عمدتاً برای مخاطبان مسلمان ایرانی نگاشته شده است و در برخی از موارد هم که تلاش شده بود دامنه مخاطبان گسترش داده شود باز هم با ذائقه، نیاز و فهم مخاطب غربی فاصله داشت. چند کتابی هم که اصالتاً به زبان‌های خارجی و ناظر به شبهات رایج جوانان غربی نگاشته شده بود، کافی و وافی به مقصود نمی‌دانستم. نهایتاً به این نتیجه رسیدم که برای آشنایی محققین و نویسندگان مبرز با شبهات و مهم‌تر از آن با ادبیات پاسخگویی به این شبهات، کتابی را که چندی پیش به همت بنیاد مطالعات اسلامی آلمان به قلم دکتر فیدلر منتشر گردیده است را با

همکاری چند تن از دوستان فاضلم ترجمه و منتشر نمایم. به امید آن که نگاه حاکم بر کتاب توسط محققین ایرانی اخذ شود تا اگر خواستند کتابی درباره اسلام بنویسند که در جامعه غربی فهمیده شود و باعث تغییر یا اصلاح نگاه آنها شود، درک بهتری از مخاطب و نیاز او داشته باشند.

آقای مارکوس فیدلر متولد ۱۹۶۷ میلادی در آلمان هستند. ایشان ابتدا در شهر کوبورگ آلمان و سپس در شهر بایرویت، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و فلسفه خوانده‌اند و در ۲۰۰۲ دکترای خودشان را در رشته جامعه‌شناسی دریافت کرده‌اند. حوزه کاری ایشان در مقالات و کتاب‌هایی که نوشته‌اند عمدتاً جامعه‌شناسی با نگاهی به آراء ماکس وبر، جهانی شدن و سوسیالیسم بوده است. از طرف دیگر به دلیل تشرف به اسلام و علایق اسلامی به‌ویژه به شخص پیامبر اکرم (ص)، امام علی (ع)، عدالت اجتماعی و اقتصاد در اسلام، کتاب‌هایی با عنوان «محمد (ص) و نقدهای غربی» در سال ۲۰۰۸، «شیعه در اسلام» در سال ۲۰۱۶، «محمد (ص) و نقد اسلام» در سال ۲۰۱۷، «امام علی (ع) و اسلام واقعی» در سال ۲۰۲۰ به رشته تحریر در آورده‌اند.

دکتر فیدلر از سال ۲۰۱۴ به‌عنوان نویسنده در صفحه‌ی «اشپکتروم اسلام» در فیس‌بوک، مطالبی را به‌طور مستمر به منظور پاسخ به شبهات مطرح شده در خصوص اسلام، می‌نوشتند که طرفداران پرتعدادی داشت. تا این که بنیاد مطالعات اسلامی آلمان از ایشان خواست که با بهره‌گیری از یادداشت‌های موجود، کتابی را با عنوان «اسلام و چالش‌های دوره‌ی مدرن» تهیه نمایند. نسخه آلمانی این کتاب که نگارش آن قدری به طول انجامید، نهایتاً در سال ۲۰۲۰ در این کشور به چاپ رسید.

این کتاب برای مخاطبان نو مسلمان و اقشار فرهنگی در غرب، مدخل بسیار خوبی برای آشنایی با اسلام است. البته همان‌طور که گفته

شد اولاً تخصص دکتر فیدلر به صورت حرفه‌ای، جامعه‌شناسی است نه الهیات اسلامی و ثانیاً ایشان اسلام را از مآخذ سنی دریافت کرده و به تدریج با شیعه و منابع آن آشنا شده‌اند، لذا انتظار نداریم که تمام مباحث از اتقان مورد نظر برخوردار باشد.

از نکات حائز اهمیت این کتاب این است که دکتر فیدلر با شناخت خوبی که از خلاءهای موجود در نظام اجتماعی غرب دارد توانسته در بخش‌هایی از کتاب آموزه‌های اسلامی را به عنوان راه نجات از بی‌عدالتی‌های نظام لیبرالی مطرح نماید.

لازم بذکر است در ترجمه متن، تلاش گردیده رعایت امانت صورت پذیرد. در مواردی هم که تغییراتی ویرایشی اعمال شده، سعی شده به اصل متن آسیبی نرسد. تعدادی پاورقی هم در قالب «پانویست ناشر»، برای تشریح و تبیین بیشتر، افزوده شده است.

در پایان لازم می‌دانم از رئیس محترم بنیاد مطالعات اسلامی در آلمان جناب آقای دکتر اصفهانی برای اهتمامی که در طول تدوین، تالیف و ترجمه این اثر داشته‌اند و جناب آقای حمید محمدی رایزن محترم جمهوری اسلامی ایران در آلمان برای مشارکت در انتشار نسخه آلمانی کتاب، جنابان آقایان دکتر اخگری و حسن رحمانی برای همکاری در امر ترجمه و جناب آقای اسدی‌موحد مدیر عامل مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی برای انتشار این کتاب به زبان فارسی تشکر نمایم.

محمد مهدی ایمانی‌پور